

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 203. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139962710560.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

MINDRE DIGTE

204

205

Lykønskningsdigt til Niels Vedel (Nicolaus Wedelius el. Welleius) 1717

Veri natura est, amor non fugit aspera lucis
Fata, fides homines nec timet orta *DEO*.
Indolis eiusdem tu frater (*vera* fatendum est)
Es, qui semper eras, publica facta probant.
Scande (nec inuideo) phoebaeia castra, sit alma
Veri tuta tua sub statione fides.
Hine, dum tellus håbet fidei vestigia *Veri*
Atque fides fraudis nescia sancta manet.

*

—

— — —

----- 206

OWelleie tuae debitae praeconia laudis,
Quae Tibi *lena* dabit, nescia mortis erunt.
Virtutis patriae tu cultor et aemule felix,
Deueneranda Domus spesque decusque Patris.
Per te Welleiae capit incrementa paternae
Inclyta stirps veteri nobilitate domus.
Plaudite sed raucum (nec despice) nostra triumphis
Addit Apollineis Cimbrica musa Vale.

Respondenti

Nobilissimo et praestantissimo, amico coniunctissimo,
fratri mellitissimo *Nicolao Wedelio*
gratulandus haec mittit
Johannes Adolphvs Broerson
Cimbro - Danus

207

Ved Anna Christina Brorsons begravelse 19. juni 1721

Om jeg *Christinis* Grav et *Paradies* vil kalde,
Da skal vel mangen een i slige Tancker falde:
Hvor kand en Aske-Krog, den sorte Orme vraa
Med Frydens *Paradies* i nogen Ligning staae?
Før skulde Herre Slot sig rime med en Tue,
Det mindste Natte-Lyys med Solens blancke Lue,
Det store Verdens Hav med mindste draabe Vand,
Før *Eden* lignet blev med Gravens mørke Land.
Jeg lader *Paradies* beholde ald sin Ære,
Dog saa, at Graven skal for Hende Prisen bære,
O Du vort *Kikajon*, vort søde Hvile-Rum,
Vort Legems Aftegts Boe og Længsels Hovet-Sum.
Hvor vores tunge Krop skal aldrig meere værcke,
Men boe saa tryggelig i Trygheds Eene-Mærcke;
Der mand Lyksalighed af *Paradies* forjog,
Den da sin *Residentz* i Gravens Skantze tog.
O I ved JEsu Død friefegted Næder-Lande!
Hvor ingen Sorg og Synd sig med vor Fred skal blande,
Luck dine Porte vidt du Friheds Skantze op,
Saa hviler hun fra Striid vor stive Legems Krop.
Saa længe som vi paa vort tunge Støv maa slæbe,
Til Døden bryder ind, og sidder os paa Læbe,
Er ingen Roe og Rast, vi tumles som et Hav;
Men her er Rolighed at finde i vor Grav.

*
— 208

Det stærcke *Firmament* i Solens blancke Rige
Skal Gravens Herlighed i alle Poster vige,
Var Verden end en Ring af purest *Ophir*-Guld,
Den Demant derudi er dog vor Graves Muld.
Her er et Orme-Sted; Mens siden Edens Slange
I Christi Grav blev gjort til ævig Spot og Fange,
Og siden Livsens Træ blev ned i Graven lagt,
Saa miste Døden strax i Graven ald sin Magt.
Af den bedrøved Mand med sine fire Poder
Der seer du Edens Strøm med sine fire Floder,
Vor Boos og Kaarses Graad er *Paradies* Vand,
Just af det slags vi veed Guds Engle glæde kand.
Her er en Rose lagt (*Trotz Edens Rosmariner*)
Af *Christi Roser* af de rareste *Christiner*,
En *Rose* Himmel-Sød imens vi Hende saae,
Hvis Længsels Minde vi til Døden bære maae.
At og den Jord og Sted, hvor Hun sig lod begrave,
Er os et Blomster-Bed og yndig *Rosen*-Have,
Sov sødt, Du yndigste udi Din *Rosen*-Dal!
I Ævighedens Vaar Du ævig blomstre skal.

Paa det eene Vaaben stoed.
De Lyys og Ære-Tegn paa HErrens Alter sat
Skal icke føre os Din Yndighed i Sinde,
Som bæres af enhver i dybest Længsels Minde,
Men vidner, at Du varst et Lyys i Mørckheds Nat.

Paa det andet Vaaben.
Her staar vel Navnet nedentil,
Men den, som Dyden tegne vil,

Maa gjerne slette Navnet ud,
Og sætte: Altiid Christi Brud.

Hans Adolph Brorson.

* 209

Mindedigt om Johann Herrmann Schrader 1737

Beliebtes *Tondern!* hat des Höchsten Hand erlaubet,
Dasz dir der *theure Mann* so frühe wird beraubet?
Dein SCHRADER, deine Lust, das grosse Kirchen-Licht,
Ist Er so früh dahin? Ach! ich begreif es nicht.
Was mag der liebe GOtt mit dir im Sinne haben,
Du findest nicht so leicht, was du anjetzt begraben.
Dasz solche sterben, mag wohl ein Geheimnisz seyn,
Doch, wer es recht bedenckt, der siehets etwas ein.
Betrübtes *Tondern!* ist dein güldner Mund verschlossen?
Der dich so fleiszig hat mit Himmels-Thau begossen,
Der dich mit Manna hat im Ueberflusz vermehrt,
Und Seine Kräfte, dich zu stärcken, gantz verzehrt.
Sag an, geehrte Stadt, wie kanst du das verdauen,
Nicht deinen SCHRADER auf der Cantzel mehr zu schauen?
Ich dencke tausendmal an *Tondern*, wie dabey,
O allerliebste Stadt, dir doch zu muthe sey.
Ich sage nicht zu viel von deinen grossen Gaben,
Dadurch dich GOtt bis an den Himmel hat erhaben,
O! hat er dir nicht viel durch diesen Mann geschenckt?
O herbes Wort! nun wird Er in das Grab versenckt.
Sein Vortrag brach hervor wie ein Christall gantz helle,
Mit grossem Ueberflusz aus unerschöpfter Quelle,
So offt Herr SCHRADER auf der Cantzel trat herfür,
So flosz ein gantzer Strohm der Lehre aus zu dir.
Er theilte reichlich aus zu ungemeinem Seegen,

Was von Erfahrung Er gehabt in GÖttes Wegen,
Worin dein SCHRADER es gewiszlich hoch gebracht,
Wie das bey denen, die Ihn kannten, ausgemacht,
Er grif die Hertzen an, und machte alles rege,
Er zeigte Sonnen-klar die finstre Höllen-Wege,

* 210

Drang mit dem Worte in dein innerstes hinein,
Und deckte gründlich auf, was Kraft und was nur Schein.
Wahr ist es: Einer kann und musz nicht alles haben,
Nach dem es theilet aus die Quelle aller Gaben,
Doch hat Er gantz gewisz ein grosses Maasz gehabt,
Er war, und du an Ihm, mein *Tondern*, hochbegabt.
Er zeigte: Wie die Welt im Grunde sey verdorben,
Er zeigte, was uns ist durch CHristi Blut erworben,
Wie die Gerechtigkeit des Glaubens alles sey,
Doch, dasz sie nirgends, wo des Lebens nicht dabey.
Die grosse Seligkeit, mit GÖtt vereinigt werden,
Der süsse Gnaden-Stand, das Himmelreich auf Erden,
Da drang Er immer auf, und zeigte, wie verflucht
Die arme Seele sey, die dieses nicht gesucht.
Er straffte ohne Scheu, was straffbar war verhanden,
Als wenn Er wäre in des Himmels-Thür gestanden,
Sein Hertz war ungescheut, doch das Gewissen zart,
Und das ist dir ein Bild von Seiner Lebens-Art.
Mein Kiel der nicht gewohnt auf solche Art zu dichten,
Es andern überläst, Sein Grabschrift aufzurichten
So, wie Er recht vor GÖtt und Menschen ausgesehn,
Denn wird die Redlichkeit uns recht vor Augen stehn.
Wenn wird es immerhin uns in Gedancken schweben,
Wie man doch kämpfen soli nach jenem Freuden Leben,
Im Glauben munter seyn, gewaffnet Tag und Nacht,
Bis dasz die kurtze Zeit gottselig zugebracht.
Das war es auch, warum Herr SCHRADER hier geschwitzet,
Und Sein entbrandter Geist gedonnert und geblitzet,
Ej suchet, suchet doch in dieser kurtzen Frist
Was oben ewig-süsz und unvergänglich ist.
Das nim bey seinem Grab mein *Tondern* mit zur Beute,
Wie oft Er in dich drang mit Seinem heute! heute!
Schaf eilig, was noch vor dem Tode musz geschehn,

* 211

So wirst du wohl geschickt bey Seinem Grabe stehn.
Die Seele, die den Schmertz vor allen musz empfinden,
Das *hochbetrübte Hertz* wird JESus selbst verbinden,
Dergleichen Prüfung giebt den seligsten Versuch,
Dasz, wer nur JESum hat, der hat an Ihm genug.
Man wage es getrost auf Seine grosse Gnade,
Es kan nicht möglich seyn, und wäre immer Schade,
Wenn GÖtt nicht könnte mehr erfreuen, als die Welt
Die Seele drücken kan, so wär es schlecht bestellt.
Ach nein! was JESus ist, und was Er hat verheissen,
Das wird er auch an Ihr in grosser Kraft beweisen,
Denn, was Sie suchet, ist die süsse Seelen-Ruh,
Was GÖtt an Ihr gethan, ist auch der Weg dazu.
Mein *Tondern* lebe wohl, und lasz dir dieses Scheiden
Der ganzen grossen Welt ihr Eitelkeit verleiden,
Der Heiland mache dich in seiner Gnade grosz,
Und sammle uns zuletzt in seinem Himmels-Schoosz.

Aus zurückgebliebener Begierde gegen

DEN WOHLSELIGEN

und zur Bezeugung brüderlicher Gemeinschaft

vorgestellet von

HANS ADOLPH BRORSON

Stift-Probst zu Ripen.

212

Allerunderdanigste Hiertens Lyk-Ønskning til Deres Kongelig Majestæter Majestæter, Den Stormægtigste MONARCH og Allernaadigste Arve-Konge og Herre

KONG CHRISTIAN DEN SIETTE, Og Den Allernaadigste og Allermildeste Dronning, DRONNING SOPHIA MAGDALENA,

Paa Deres Høj-prægtigste og glædeligste Indtogs-Dag,

Paa Deres Nye Kongelige Slot i Kiøbenhavn.

Den 26. Novembr. Anno 1740.

HØJ-PRÆGTIG SLOT I KIØBENHAVN,
Nu vaagner først din Lykke,
Nu skal du bære *Zions* Navn,
Og faae dit rette Smykke.
Din Marmor-Pragt, din gylden-Glands,
Din Dejlighed og Styrke,
Maa baade her og udenlands
Vel ald Forundring dyrke.
Dog det er ej en Skygge nær
Af det som jeg vil sige,
Og hvorfor du est eene værd,
At kaldes uden Lige.
Det gjør dit Navn saa sødt og got,
Og stort, at du maae være
DEN ALLERBESTE KONGES SLOT,
Som Jorden har at bære.
Den Ære blinker højt i Skye,
Trods *Demant* og *Carbunchel*,
Mod den er Ophir-Guld kun Blye,

*
- 213

Og rarest Perle dunkel.
Saa staae da nu evindeligen,
Du rare KONGE-SÆDE,
Og Himlen overøse dig
Med Lykke, Fred og Glæde.
Af dig skal Retten velte ned
Som mange stærke Vande,
At drukne Uretfærdighed

I alle KONGENS Lande.
At den, som boer i Straae og Leer,
Og HERrens Fred, kand græde,
Saa tit hand KONGENS Bolig seer,
Af Hiertens Fryd og Glæde.
At de, som bygge deres Vraae
Med Uret, Vold og Renker,
Sig skamme og forfærdes maae,
Naar de kun paa dig tænker.
O KONGE-SLOT! din Priis er stor!
O GUD skee Lov! vi vide
Hvor LANDETS FROMME FADER boer
Ved Rettens højre Side.
Du Ædelsteen i Verdens Ring,
Lad dine Straaler blinke,
I vort og alle Land' omkring,
Til Himlen os at vinke.
Du KONGE SLOT, som er saa skøn
For alle *Residentzer*,
Skal vies ind med Tak og Bøn
I alle Rigets Grændser.

* * *

Drag ind, STORMÆGTIGSTE MONARCH!
GUds Miskundhed dig følger,
Dit Slot bestaae, som *Noah* Ark,

*
- 214

Med alle Modgangs-Bølger!
Vor *David* seer af *Zions* Slot
Til Himlens *Firmamente*,
Og tænker, hvad det dog er got,
Et bedre vist at vente.
Gak, STORE DRONNING! RIGETS PRIIS,
OG LANDETS MILDE MODER,
GUD lad i dette Paradiis
Dig smage Livsens Floder.
gandske Hierte, Siæl og Sind
Med Himlen sig foreene,
Og siden gak i Himlen ind,
SOPHIA MAGDALENE.
GUD spare DEM i mange Aar
Paa dette KONGE-SÆDE,
Det PAR for alle, hvor de gaaer,
Velsigne, styrke, glæde!
GUD KONGENS SÆD og Rigets HØST
Velsigne uden Ende,
Og lade hele LANDETS LYST
Sin Naade daglig kiende!
PRINCESSERNE GUD altid ved
Sin egen Haand ledsage,
Befæste ARVE-HUSETS Fred
Til Verdens sidste Dage!

DERES KONGELIGE MAJEST. MAJEST.

Min ALLERNAADIGSTE ARVE-HERRES OG KONGES,

Min ALLERNAADIGSTE DRONNINGS

Ribe, den 23 Novembr. 1740.

Aller-underdanigste Undersaat og u-afladelige Forbedere

HANS ADOLPH BRORSSON.

Stifts-Proust i Ribe, og Sognepræst til vor Frue Kirke.

*

215

To nytårsdigte til Johan Ludvig v. Holstein 1742 og 1744

I.

Deres Excellence, Høy-Velbaarne Herre, Herr *Johan Ludvig von Holstein*, Ridder, Hans Kongel. Mayts til Dannemark og Norge høyst betroede Geheime Conference Raad, Geheime Raad, Cammer-Herre og Ober-Secreterer ved det danske Cancellie, Præsæs i General-Kircke-Inspections Collegio etc. etc.

Ønsker ved dette Nye Aars tiltrædelse ald Naade, Fred og Salighed af Gud vor Fader ved vor Herre Jesum Christum

Deres Excellences

underdanigste tienere og Forbedere

hos Gud

Hans Adolph Brorson.

Ribe d. 1. Jan. 1742.

Da Tiden ingen Hvile veed
Før dend engang sig ender,
Som Lyyset aldtid synker ned,
Til det ey meere brænder,
Bestaaer i ald sin Sammenhæng
Af Øjeblik med Vinger,
Kand briste, som en Harpe-streng,
Naar Tonen deyligst klinger:
Saa har da de, som ret forstaaer
At tælle deres Dage,

* 216

Og samle i de gode Aar
Hvad ævig vel kand smage,
Betænkt, at vilde aldrig roe,
Før Havnen dend var funden,
Og ingen Tid i Verden troe,
Før Tiden var forsvunden.
Dend Dag og Aar, som gik paa dør,
Er ey i vores Evne,
Dend Tid, vi har, er borte, før
Vi dend engang kand nevne;
Dend Tid, som kommer, veed vi ey,
Om dend til os vil komme,
Saa meget skiult er Tidens Vey
Til ald vor Tid er omme,

Dog dis imidlertid saa rar,
Som ingen kand beskrive,
For ald dend Deel vor Herre har
Os foresat at drive.
Af Tiden ey dend mindste Stund
Vi havde, har og vendter,
At der jo af saa stort et Pund
Skal svares daglig Rendter,
At bygge, som vi skulde boe
I Verden alle Dage,
Og dog i ingen Ting vor Roe
Af heele Verden tage.
Som Folket roer i Skibet ey,
At blive der paa Vandet,
Men haster giennem Bølgens Vey,
Thi sindet er paa Landet.
Guds Kircke gaaer i Tidens spor,
Det faaer dend nok at finde,

* 217

Men sindet er dog uden for,
alt i Himlen inde.
Med ald sin fliid arbeyde her,
Dog heele Verden glemme,
Det er en Kunst for dem i sær
Som har i Himlen hiemme.

Da *Deres Excellence* staaer
Som Muur for alle Stænder,
Og Rigets høye Sager gaar
Igiennem *Deres Hænder*,
Saa mange som en stridig Flod
Til Guds og Kongens Ære
(Gid Danmark aldrig saadan god
Geheime-Raad undvære),
Kand *Deres Excellentz* engang
Ej vide ret, hvorledes
At nogen bliver Tiden lang
Og derved kunde keedes;
Dog *Deres Excellences* Agt
Gaaer over alle Tider,
Bemander sig med Naadens Pagt
Og efter Himlen strider.
Hvad Under? Tid og Ævighed
Sig venligen foreene
At pryde saadan dyre Sved
Med Seyers Palme greene.
Det overvejer nok enhver
Af Kongens Undersatter,
Som Kircken har og Landet kiær
Og høyt sin Konge skatter.
Næst Kongens eget Huus og Hiem,
Som Himlen selv besmykke,
Er ingens os saa angenem,

* 218

Som *Holsteins* Liv og Lykke.
Gud løfte selv sit Aasyyn paa
Hans Excellences Møje,
Og ald Hans Raad og Verk bestaae
Som Solen i det Høje!
Langvarig Velstand, Sundhed, Fred,
Hans gandske Huus bepryde!
Saa skal Lyksalighed der ved
Til heele Landet flyde.

Lad ald dend Deel, *Ham* hører til,
Velsignes over maade!
Lad ald dend Deel, *Hand* drive vil,
Til Herrens Priis geraade!
Guds Viisdom selv Hans reene Sind
Med Himmel-Glands forgyldede,
Og føre ald Hans Afkom ind
I beste Velstands Fylde!
Opholde med *ham* sund og glad
Hans dyrebare *Mage*,
Og lad Dem ikke skilles ad,
Før *Begge* mæt af dage
Kand ind med Fryd i Himlen gaae
Til Livsens Arve-Krone,
Og Frydens gyldne Harpe slaae
For Lammets Purpur-Throne!

219

II.

Dend Høyvelbaarne Herre, Hans Excellence *Johan Ludvig von Holstein* Til Wreilef Closter, Leire, Rønnesholm og Fuglsieg, Ridder, Hans Kongl. Majts til Danmark og Norge Høystbetroede Geheime-Conference Raad, Geheime-Raad i Conseilet, Canimer-Herre og Obersecreterer, Præsæs i Collegio de cursu Evangelii promovendo og General-Kircke Inspection med hans Høyvelbaarne Familie

Ønsker ald Naade og Velsignelse af dend barmhiertige Gud i dette ny og mange paafølgende flere aar

Hans Excellences Min Naadigste Herres og

høye Patrons underdanigste Tienere

og Forbedere

H. A. Brorson.

Ribe d. 1. Jan: 1744.

Kom hiertens Kiære Nytaarsdag
Fra søde Himmerige,
Vi møder dig med Favne-tag
Og glædeligen sige:
O Gud skee Lov! Det gamle gik
I fred og gode dage,
Og tak for hvert et Øyeblik
af baade fryd og plage.
Lad Tiden slide sine Aar
Lad Aarene sig vende,
Vi veed, at Himlen ævig staaer,
At Naaden ey har ende.
Guds Miskundhed er daglig ny,
Hvo vilde troen hindre
At see i Nytaars Morgen-sky
Guds Kierlighed at tindre?
Saa lad min Gud af samme Veld,
Som aldrig aldrig tømmes,
Af Velstand, Lykke, fred og Held

220

Skinbarlig oversvømmes

*Vor Konges Dyrebare Mand
Hans Høyvelbaarne Frue
Hans ædle Plandter, høye Stand,
Hans Vælde og Formue;
Lad ald Hans høye viidsoms Raad
Til Landets Bedste lykkes
Hans fliid og Møye, Drifft og Daad
Med Himlens Ære smykkes!
Lad dine Englers Vare-tægt
Ald farlighed fordrive,
Von Holsteins Huus fra Slegt til Slegt
Guds Miskundhed omgive!*

*
– 221

Digt om lavmand Peter Sønderborg i brev til præsten David Grønlund 1747

Velærværdige, elskelige Hr. David Grønlund.

Jeg sender herhos den dyrebare Salig *Synderborgs Førelse*, som jeg med megen Fornøielse har igiennemlæst, hvorved Efterfølgende flød mig i Tanker og Pennen:

Hvad hører vi for nyt fra Landene i Nord?
Den Kiempe Sønderborg blandt, Norge, dine Fielde
Forsvarer, som en Muur, det søde Naadens Ord,
At det, som kaldes nyt, har apostolisk Ælde.
Lutherus har i ham en reen og sanddru Tolk,
Til Troens Liv og Kraft i Midnats Land at prise.
Til Lykke tusindfold, I kiære norske Folk,
Som slige Vidner har for Sandhed frem at vise.
Men, søde Sønderborg, siig, hvorfor var det, at
Du gik blandt Biergene saa tit og græd saa modig?
Det var i Sandhed ei for nogen Verdens Skat,
Men for at finde ham, som hængte for dig blodig.
Ja! O den Glædesstrøm, som dig paa Kinden stod,
Naar du hans Favnetag i Troen kunde finde,
Det var som Himlen selv i Skoven sig oplod,
Og der var Paradiis i alle dine Sinde.
Den Nordmand *Sønderborg* har kiendt dig *Syndeborg*,
Du arme Jord og dybt sin Siæles Nød erfaret;
Men, o, en salig Nød, og sukkersøde Sorg,

*
– 222

Som *Syndeborgen* ham saa grundig har forklaret,
Den *Lavmand*, at han blev en *lav* og nedrig *Mand*,
Men troede, det er det, man stort om ham kan melde;
Nu er han riig og stor og høi i Englestand,
Og al hans Strid er vendt til evig Seir og Vælde.
Tak, Norge, du har før bragt os det pure Guld,
Og Skattekamre fyldt af dine sølvrig' Aarer,
Det er bekiendt, behold dit rare Støv og Muld,
Men skik os mere af forelskte Siæles Taarer.

Dette skal De have til Tak for Laanet, og at jeg saa længe har havt Skriftet, men ikke før nu i *Brøns* sidst faaet Tid og Rolighed til det med Eftertanke at igiennemlæse.

Vale in Jesu.

Ribe d. 31. Oct. 1747.

T. t.

H. A. Brorson.

*
—
223

Allerunderdanigste Taksigelse til Den Stormægtigste Monarch og Allermildeste Landsens Fader FRIDERICH DEN FEMTE

Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmarsken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst.

For den store Naade, som Deres Kongelig Majestæt paa Deres Kongelig Majestæts sidst afvigte Højtidelige Fødsels-Fest af særdeles Lands Faderlig Mildhed og Clemence har beviist imod saa mange Arme Encker og Faderløse.

I allerdybeste Underdanighed og Devotion aflagt af Deres Kongelig Mayestets allerunderdanigste Arve Undersaat og forbeder hos Gud

Hans Adolph Brorson,

Riiber Bispegaard,

den 7. May 1749.

Da fordem var til Sinds de Schyter at bekrige,
Den makedonisk Prins, som hver veed af at sige,
Legater til ham kom med næsten disse Ord:
O Konge var Du, som dit Hjerte er, saa stor,

*
—
— — —
*
— 224

Din højre Haand da tog paa Stjernerne i Øster,
Mens venstre Fjenden jog forbi, hvor Solen røster,
De saa han gjorde Nam i hver en Fyrstes Bo,
Der sig ej kunde ham straks som en Gud betro,
De saa hans høje Mod saa tvungen og bekneben,
Før han fik Jordens Klod med begge Hænder greben,
Han syntes en Juvel at savne af sin Krans,
Før Verdens sidste Del var bleven Grækenlands.
O! Gud ske evig Pris, det danske Riges Vælde,
Mod hint et Paradis af baade Dyd og Ælde,
Al Verden som en rar og dejlig Øjne-Mad

De bedste *Konger* har at vise frem i Rad,
Fem *Friderichers* Magt, som først Religionen
Har ind i Riget bragt, der efter Envolds Kronen,
Og begge uden Sværd, og siden prydet saa,
At alle Prinser her Mirakler finde maa.
Til Verdens sidste Egn vor' *Christianer* bliver
De store Himmeltegn af Visdom, Magt og Iver,
For begge Rigers Gavn og Kirkens sande Flor
At faa i Herrens Navn uryggelig og stor.
Enhver af dem har havt sin egen høje Gave,
At sætte dem i Kraft, i Orden og i Lave,
At ingen fjern og nær saa større Raritet,
End disse tvende her i saadan Majestæt,
Men Kærlighed de bar til deres Kongerige,
Just derudi de var og er hverandre lige.
Hvo hørte vel en Gang et Ord af *Kongens* Røst,
At Hjertet ikke sprang hver Undersaat i Bryst?
Hvad en lod sig forstaa af dem: han turde vove
I hver en Landsmands Vraa, hans Favn og Skød at sove,
Det er en kort Ekstrakt af Olden-Konge-Rod,
Af Rigets største Magt og af det danske Blod.
Den rare Himmelbrand i danske *Kongers* Hjerter

*
— 225

Imod det hele Land og sær betrængtes
Smerter I Millioner Tal af Stiftelser vi ser
Som det bevidne skal: Dansk-Konge-Karakter.
Ret saa, paa Purpurstol at tænke paa de arme
Er vist fra Rigets Sol den bedste Lys og Varme.
Er da i sin Natur ej Tingen som den skal?
Naar Bjerge er en Mur omkring den dybe Dal.
Vi sige al vor Tid, og glædes over Maade:
Var *Kongens* Favn saa vid som Hjertet fuld af Naade,
Al Verden skulde ret da se sin Lyst derpaa,
Hvor begge Riger tæt til *Kongens* Hjerte laa.
O saligt Folk og Land, hvis Konge gennemkiger
Endog den mindste Stand i sine store Riger,
Hvis Purpur har saa kær og stærk en Himmel-Straal',
At arme er især hans blide Scepters Maal.
Den sidste Martii, fra Morgen indtil silde,
Da blev en Symfoni af Lyst og Sang og Gilde,
Hos os var stille Lyd, gik dog til Himmelen:
Kom ofte fuld af Fryd vor *Konges* Dag igen.
Men bort, I tunge Trin, bort dumme Øjne-Laage,
At gaa ved Solens Skin, som midt i Mørk' og Taage,
O havde vi da tænkt den Dag vi gik i Sorg,
Hvad os den Tid blev skænkt paa søde *Christiansborg*,
Da Riddersal var fuld af alle Ønskers Toner,
Som glimrede af Guld, af Perler og af Kroner,
Enhver Kartov omkring den hele vide Vold
Stod ganske Dag paa Spring til Glædskabs Hinderhold.
Hvor kunde *Kongen* blandt saa stor Lykønsknings Hinder
Da tænke, hvad der randt paa fattig Enkers Kinder?
O, hvilken herlig Drift i *Danner-Kongens* Aand,
O, hvilken yndig Skrift i Herrens salveds Haand.
Man skildrer *Konger* af paa hel ulige Maader,

*
—

- - -

*
— 226

En med Kommando-Stav, en blandt Gehejmeraader,
En sidder paa sin Hest, en Davids Harpe slaar,
En taler med en Præst, en for Guds Alter staar.

Men var det os tilladt, vi arme Fattig-Enker,
Vor store Nordens Skat at skildre som vi tænker,
(Skønt vor Formue her kun ringe Farver gav,
Endsige til især at male Solen af),
Vi malte Danmarks Lyst, *Kong Friderich den femte*,
Som Riget til sit Bryst med milde Miner klemte,
Som havde Sværdet ved sin venstre Side sat
Og smilende ad Fred tog Olje-Grenen fat,
Just paa hans Fødsels-Fest at sidde paa sin Trone,
Hvor Lykke-Solen bedst sig spejler i hans Krone,
I højre Haand sit Spir til rig og fattig vendt,
I venstre Haand Papir med Enke-Navnes Prænt,
Saaledes bæres din Gestalt af hele Landet,
I Hjerternes Rubin, og siger intet andet,
End Gud ske Ære for det søde Øjeblik,
Da Du blev fød, *o vor livsalig Friderich*,
Her hid, I arme snart, to hundrede og fjorten,
Som fik enhver sin Part, omringer Himmel-Porten
Med Suk for *Kongens* Liv, hans *Dronning* og hans *Søn*,
Prinsesser: Vær og bliv, o Gud, hans Skjold og Løn.
Far lykkelig, vort Haab, til dine Klippe-Lande,
At Nordmands Fryderaab kan naa vor jyske Strande,
Bestraale selv din Fart vor Gud til Lands og Vands,
Saa møde vi dig snart med dejlig Jubel-Krans.

* *
-- 227

Kirkevielse i Kolding 1758

Heroin hedder det i Kiøbenhavnske Nye Tidender om lærde og curieuse Sager, 2. februar 1758:

I Anledning af Colding nye opbygte Kirkes Indvielse, som den 11. Jan. a. c. med megen Solennitet blev forrettet, bleve og følgende af Hs. Høyærværdighed Hr. Biskop Brorson i Ribe componerede meget sindriige og opbyggelige Arier under Musique opførte.

Aria.

Zion! op fra Tidens Smerte,
Op med Sang, ja heele Hierte
Langt hen over Skyens Top.
Zion! inde for Guds Throne
Høres alt din Kirke-Tone;
Zion! skynd dig selv derop;

Recitativ.

Frisk, mine Udvalde!
Lad Verden kun falde,
Saa henter jeg eder
Men vaager og beder!
Hallelujah! Hallelujah!

Aria.

Hvor længes mine Sinde
Det høye Chor at finde,

*
—

— — —
*
— 228

Hvor jeg i Palme-Flok
Kan ret min Gud ophøye!
Hvor længes dog mit Øye
At see sin Jesum nok!
Hallelujah! Hallelujah!

H. A. B.

Allerøverst paa det nye Orgelværk findes Kongens Navn og Krone, imellem 2de Engler med Cinque og Basune, og derunder haver ligeledes Hs. Høyærværdighed componeret følgende Linier:

Da andre Kirker blev til Stald og Syge-Stuer,
Ja mangel Tempel drev i Røg af Krigens Luer,
(Pris Herren, Dannemark! Hvad var din Lykke stor)
Da pyntet din Monarch paa Kirkerne i Nord.
Dets til Amindelse skal Kirken her sig skrive
Fra Sytten-Hundrede, Syv og Halvtresindstive,
Da Colding den, saa skiøn, ja nye, ja bedre fik.
Gud være Selv din Løn Fredrige FRIDERICH.

H. A. B.

*
— 229

Af Brorsøns almanak 1760

D 1 Jan: [På hvidt blad]

Det gamle Aar gick hen!
Lad gaae, med hvad igien
Der er endnu tilbage
af Zions Pilgrims Dage
Jo snarere de svinder,
Vor Lengsels Dag oprinder.

3. Januar. Enoch.

Enoch! Himlens Sendebud,
Hvorfor har dog Jorderige
Seet saa faae af dine lige,
Saadan vandrende med Gud.
Lyynt var dit Liv paa Jorden,
Derfor og dit ord, som Torden.

4. Januar. Methusalem.

O lad mig dog min Tiid ey spille,
Men aagre med den dyre Skat
Saadan, som ieg det ønske vilde
Udi min sidste Dødsens Nat.
Ja holde den saa kiær og rar
Som hver Minut den sidste var.

11. Januar.

Colding Kircke indviet 1758.

Vie mit Hierte Siel og Sind
Til din egen Tempel ind

*
— 230

231

at mit Liv og hvad ieg driver
En bestandig Lov-Sang bliver.

13. Januar. 1. S. e. H. 3. Kong.

For mig er ingen Byrde svar,
Saalenge ieg min Brudgom har,
Men synes hand at vige bort,
Er Solen selv paa Himlen sort.

20. Januar. 2. S. e. H. 3. Kong.

Det gielder om i Nødens stand
At raabe og at bie,
Guds moderlige Hierte kand
Umuelig altid tie.

27. Januar. 3. S. e. H. 3. Kong.

Kun et, saa lader ieg mig nøye,
Det ene søde Jesu giv,
Som er saa deyligt i dit øye,
Den sande, faste Troens Liv.
Ja Dag fra Dag formeer i mig
Den Troe, den Troe, som favner dig.

3. Februar. Septuagesima.

Af dem, som i Guds Viingaard tiene,
Er dog arbeyderne kun faae,
Især, som redelig attraae
I alting Herrens Priis allene.

[På et hvidt blad mellem februar og marts:]

Aria.

*Sathan er af sin natuur
Aldtiid mod Guds Kircke suur,*

*
—

*
— 232

Færdig af fortræd at briste;
Derfor altid gaaer paa Luur,
Til at fange, til at friste,
Altid vil hand med Os tviste.
Sathan etc.

2.

*Derfor lod din Jesus sig
Friste, for at væрге dig,
Friste i saa mange maader,
Zion! ja forferdelig!
At jo meer din fiende fraader,*

Hand omringer dig med naader.
Derf -

3.

*Slangen ingen Stilstand veed,
Zion! Zion! vaag og beed!*
Sæt som Harnisk for din Bringe
Frelserens Retferdighed,
Troen alle ting kand tvinge,
Men ved bøn og ordets Klinge.
Slangen ingen -

2. Marts. 2. S. i Faste.

Vor utaal med Guds ville tysse,
Det Faderlige Riis at kysse,
Men holde fast med Bøn og Graad,
I Korset er det beste Raad.

9. Marts. 3. S. i Faste.

Da det fule Helved Pack
Gaaer os, hver saa hart paa Livet
Gud skee evig, evig tack,
Som os har en Frelser givet.

*
— 233

[På 3 hvide blade mellem marts og april:]

O Gud skee lov for ald sin Naade
For hvert minut og øyeblik,
Som vil og skal allene raade
For Liv og Siel til sidste nick.

* *

*

Hvad har de nock til Liv og Siel,
Der følge dig, Immanuel,
Forlyster sig udi din Naade
Og lader dig i alting raade.

* *

*

Da staaer din Tro, som Eeg ved Rod,
Urørlig som en Klippe,
Naar Jesus synes dig imod,
Du ham dog ey vil slippe.

6. April. Paaskedag.

O Himmelsøde Morgenrøde,
O alle mine Dages Priis,
Din Luft blev sød som Paradiis,
Da ald min fryyd stod op af Døde.

[På et hvidt blad sidst i bogen:]

See! hvor det gamle Hierte slog
af himmel-glæde, da hand tog
Guds Søn paa sine Hænder,

*
—

* ---
- 234

Og tæt ham lagde til sit Bryst.
Her sagde hand er Liv og Trøst
For alle Verdens Ender.
Hvor stod da Glæde Taarers Vand
Som Perler i den gamle Mand
Hans Himmel-tendte øye.
For liden var ham Verdens Jord,
Men hand vil strax til Engle-Choor,
Guds Naade at ophøye.
Saa tage ham nu, hvo der vil,
Vi seer hand hører alle til,
Ald Salighedens Kilde.
Hand er med ordet alle nær,
Fordi hånd har os alle kiær,
Nu gielder det: at vilde.
O see den søde Kierlighed,
Der Straaler af hans øyne ned
Paa alle knuste Hierter.
Hvor recker hand at favne dem,
Hvor byder hand sit Hierte frem
Til alle Siæle-Smerter!

*
-
* ---
- 235

Ved hundredårsfesten for enevoldsmagten 1760

En Jubel-Psalme,

som blev siunget af Frue Kirkes Taarn i Ribe,
JUBEL-FESTENS TREDIE DAG DEN 18. OCTOBR.
og dertil forfatted af Biskoppen sammesteds

Hans Adolph Brorson.

Mel. Fra Himlen høyt komme vi nu her etc.

1. Fra Himlen selv kom Freden ned,
Og kyssede Retfærdighed;
Da *Tredie Kong FRIDERICH*
Derfra sit Spiir, det rette, fik.

2. Ældgamle gode Cimber-Land,
Du vandt din Lykke Friheds Stand.
Din Ret er nu i god Behold,
Saa kiær en *Faders Eenevold*.

3. Bort kaade Stæders vilde Snak
Om Frihed, naar forhærdet Pak

Tør stime Gader og og ned,
At trodse GUD og Øvrighed.

4. Ney! *Danmark* har det rette Tegn
Af Friheds egen Føde-Egn,
Hvor *Danner-Kongen* har enhver
Sin Undersaat som Søn saa kier.

5. De *Danske Kongers* ømme Favn
Forklarer *Jordens Guders* Navn,
Ved Naade bær *Monarchen* ret
Sin *HERres liflige Portrait*.

*
— 236

6. Til Lykke kiere *Danske Folk*,
Din Velstand bruger ingen Tolk,
Al Verden veed at tale om
Det *milde Danske Herredom*.

7. Men *Danmark*, søde Fædre-Land,
Det gielder om den Lyst og Brand,
At prise GUD med saadan Fliid,
Som svarer til din gyldne Tiid.

8. Tænk! fordum har det *Danske Mod*,
Kast store Riger under Fod.
Men bør dig da ej vise nu
De gamle *Christne Kiempers Hue*.

9. Da skal dit Lys og søde Fred
Udbrede sig i tusend Led
Ved *Kongens Sæd*, paa *Kongens Stoel*,
Mens Himlen har en Dag og Soel.

10. *Lev længe! FRIDERICH vor Lyst*,
Og, mens der kaager Blod i Bryst
Vor *Bøn* og *Tak* skal følge Dig,
Ja lige ind i Himmerig.

*
— 237

Gravskrift over stiftsbefalingsmand G. F. v. Holsteins datter På en metalplade i Ribe domkirke 1763

Her Hviler den jordiske Deel

af den fordum Høj Velbaarne nu Salige Frøken

Salig IDA MARGARETHA von HOLSTEIN

Den Høj Velbaarne Herre

Herr GEORG FRIDERICH von HOLSTEIN

Ridder Hans Kongelige Majestets til

Danmark og Norge Geheime Raad
Cammer Herre og Amtman over
Flensborg Amt og Landskabet Bredstet
Samt
Hans Høj Velbaarne Frues
Frue SOPHIA MAGDALENA von HOLSTEIN
Fød Grievinde af KNUTH
Deris Yndefulde Ældste Frøken Daatter
Fød til Verden den 13de November 1755
igien fød ved den Hellige Daab den 15de
i Samme Maaned hensov salig
den 13de Ianuarij 1763.

Stat lidet Stille Vandrings Mand
Og lad dig her erindre
Ej Skønhed Riigdom Byrd og Stand
Ej Dyd Kand Døden Hindre.
Jeg blomstrede af Adels Rod
Af Skiøn Forstand og Lykke

*
— 238

Min Skabning var som Melk og Blod
Men Ydmyghed mit Smykke
Jeg var Forældres Hiertens Fryd
Og Heele Huusets Glæde
Fordi mit Levnet var af Dyd
Og yndighed en Kiæde
Men midt i den min Største Flor
Indfaldt mit Løvfalds Dage
Da blev vel Afsked Smerte stoer
Dog Større Trøst tilbage
Thi Daaben gav mig Perle Navn
Og Skat, Som ej blev borte
Selv Døden drog min Siæl i Havn
Til Salems Perle Porte
Mit Støv Skal og Sin himmel Glands
Paa Christi Dag erlange
Idemargreth med Brude Krands
For Thronen ævig prange
Sin i Livet livsalige Frøken Gud Daatter
til udødelig Æreminde tegnet

af H. A. B.

*
— 239